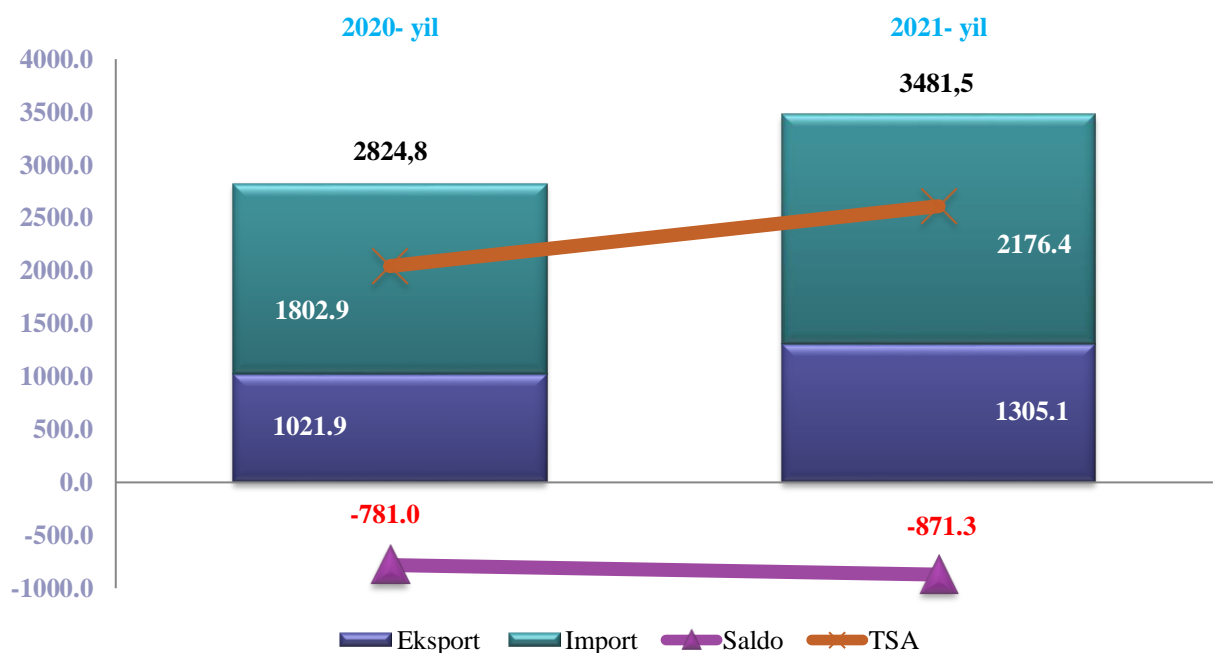

TOSHKENT VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021- yil yanvar-avgust)

Mamlakatimizda olib borilayotgan islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o‘shishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo‘yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga sog‘lom raqobat muhitida sifatli va raqobatbardosh hamda eksportbop mahsulotlar ishlab chiqarish, o‘z vaqtida xaridorlarga yetkazilishida bir qator qulayliklar tashqi bozorlarda ko‘proq tajriba orttirishga imkon beradi. Shuningdek, korxonalar va tashkilotlarga davlatimiz tomonidan bir qator imtiyoz va qulayliklar yaratib berilmoqda, xususan, davlat soliqlarining ma‘lum bir muddatga uzaytirilishi va belgilangan vaqtda qisman bo‘lib to‘lanishi, eksport salohiyatini oshirish bo‘yicha ham qulaylik va yengilliklar yaratilishi savdo aloqalarining o‘shishiga xizmat qiladi.

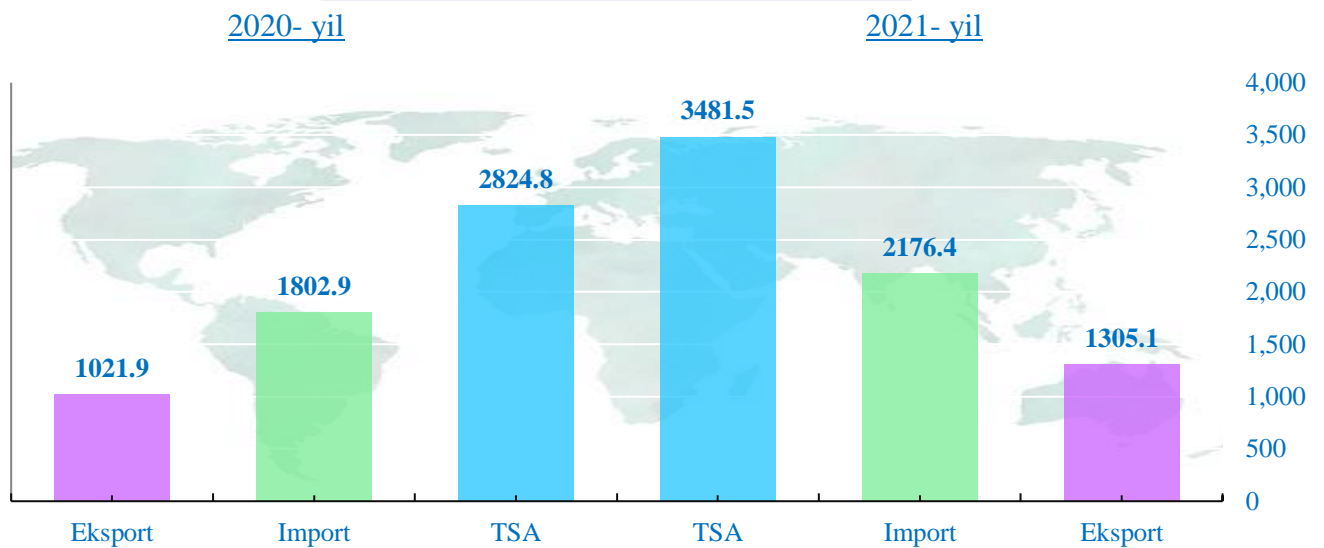
2021- yil yanvar-avgust oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 3481,5 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan 656,7 mln. AQSh dollariga yoki 23,2 % ga ko‘paydi.

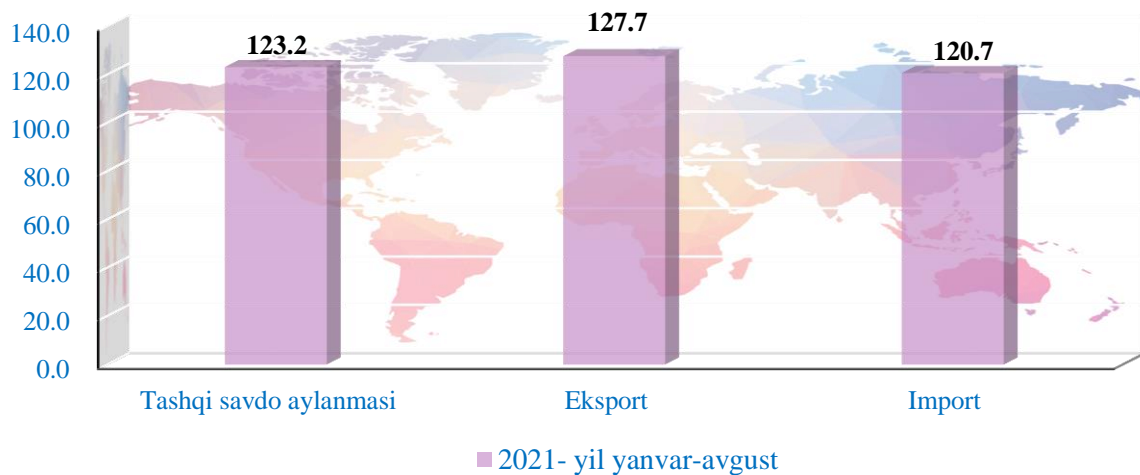

TSAda eksport hajmi 1305,1 mln. AQSh dollariga (o'sish sur'ati – 127,7 %) va import hajmi 2176,4 mln. AQSh dollariga (o'sish sur'ati – 120,7 %) yetdi. Hisobot davrida 871,3 mln. AQSh dollari qiymatida salbiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-avgust, mln. AQSh dollari)

TASHQI SAVDO AYLANMASINING O'ZGARISH SUR'ATLARI (2020- yil yanvar-avgustga nisbatan, %da)

TOSHKENT VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ULUSHI YUQORI BO'LGAN DAVLATLAR (2021- yil yanvar-avgust, mln. AQSh dollari)

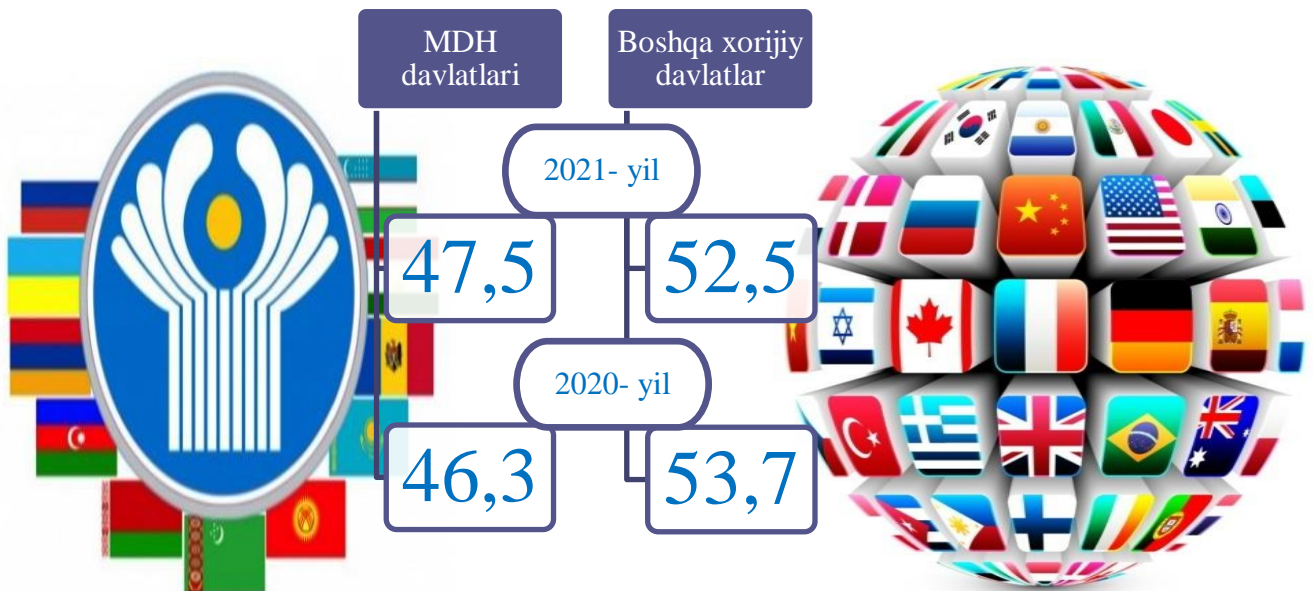
Davlatlar nomlari	TSA	Eksport	Import	Ulush, %da
Rossiya Federatsiyasi	754,9	199,4	555,5	21,7
Turkiya	702,9	564,5	138,4	20,2
Qozog'iston	621,7	109,5	512,2	17,9
Xitoy	431,4	109,4	322,0	12,4
Braziliya	115,5	0,0	115,5	3,3
Koreya Respublikasi	96,9	10,8	86,1	2,8
Belarus	87,8	11,1	76,7	2,5
Ukraina	66,2	30,3	35,9	1,9
Germaniya	50,3	8,3	42,0	1,4
Afg'oniston	48,7	48,7	0,0	1,4
Tojikiston	47,8	42,5	5,3	1,4
Qirg'iz Respublikasi	42,4	29,2	13,2	1,2
Italiya	42,2	6,9	35,3	1,2
Niderlandiya	30,1	17,0	13,1	0,9
Qatar	28,8	28,8	0,0	0,8
Irlandiya	26,9	0,0	26,9	0,8
Singapur	24,7	24,2	0,5	0,7
Litva	24,2	0,4	23,8	0,7
Ozarbajon	20,3	3,3	17,0	0,6
Eron Islom Respublikasi	20,0	2,1	17,9	0,6

Viloyatda tashqi savdoni qo‘llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo‘yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2021- yilning yanvar-avgust oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 47,5 %ni hamda o‘shish sur‘ati 2020- yilning shu davriga nisbatan 126,4 %ni tashkil etdi.

Boshqa xorijiy davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2021- yilning yanvar-avgust oylarida 53,7 %ni (2020- yilning ushbu davrida tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 52,5 %ni tashkil qilgan), o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 120,6 %ni tashkil etdi.

TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING ULUSHLARI (2021- yil yanvar-avgust, % hisobida)

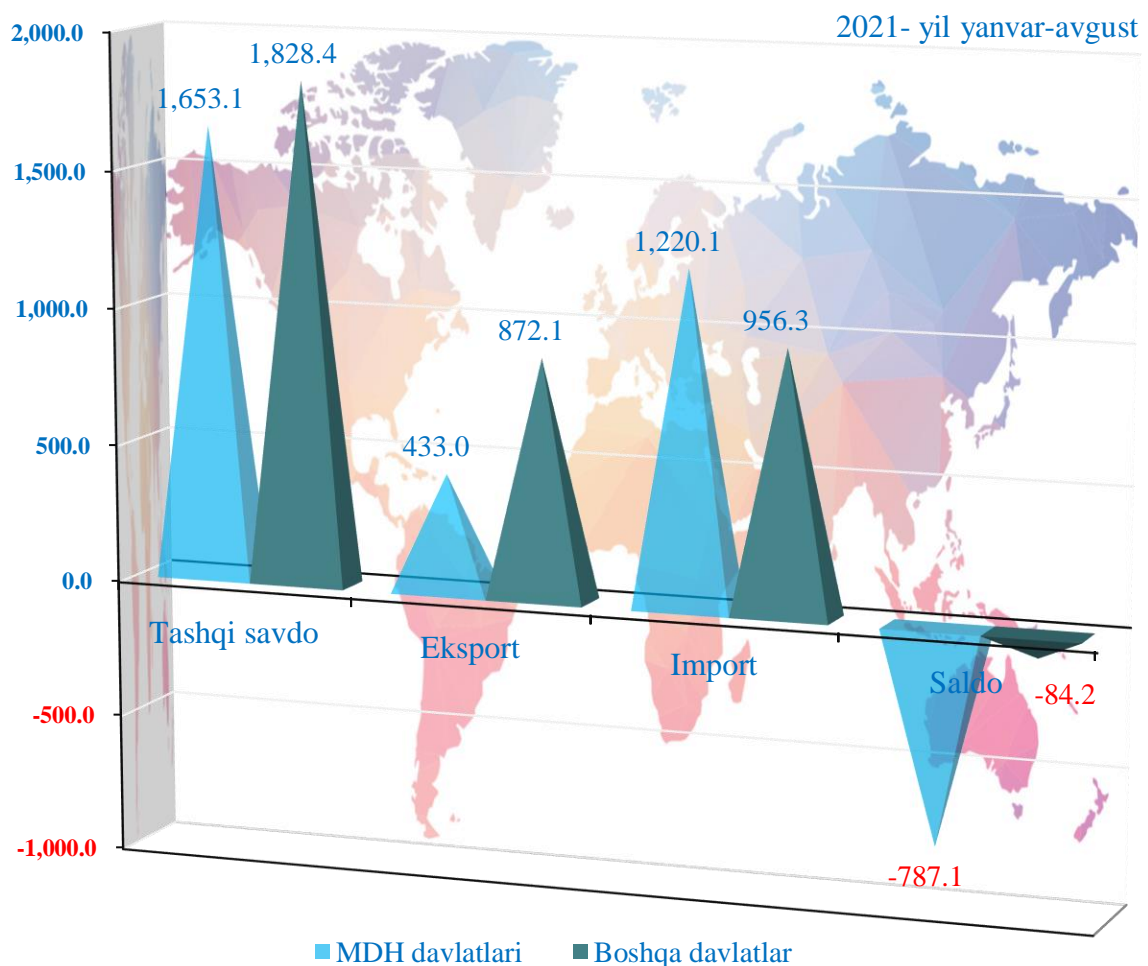

TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (2021- yil yanvar-avgust, mln. AQSh dollari)

MDH davlatlaridan Tojikiston va Qirg‘iz Respublikasi bilan faol tashqi savdo balansi hamda boshqa davlatlardan (qo‘shni davlatlardan tashqari) esa Turkiya, Qatar va Singapur bilan faol tashqi savdo balansi kuzatilganini ko‘rish mumkin.

TSAda eng yuqori ulush Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, Qozog‘iston va Xitoy davlatlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

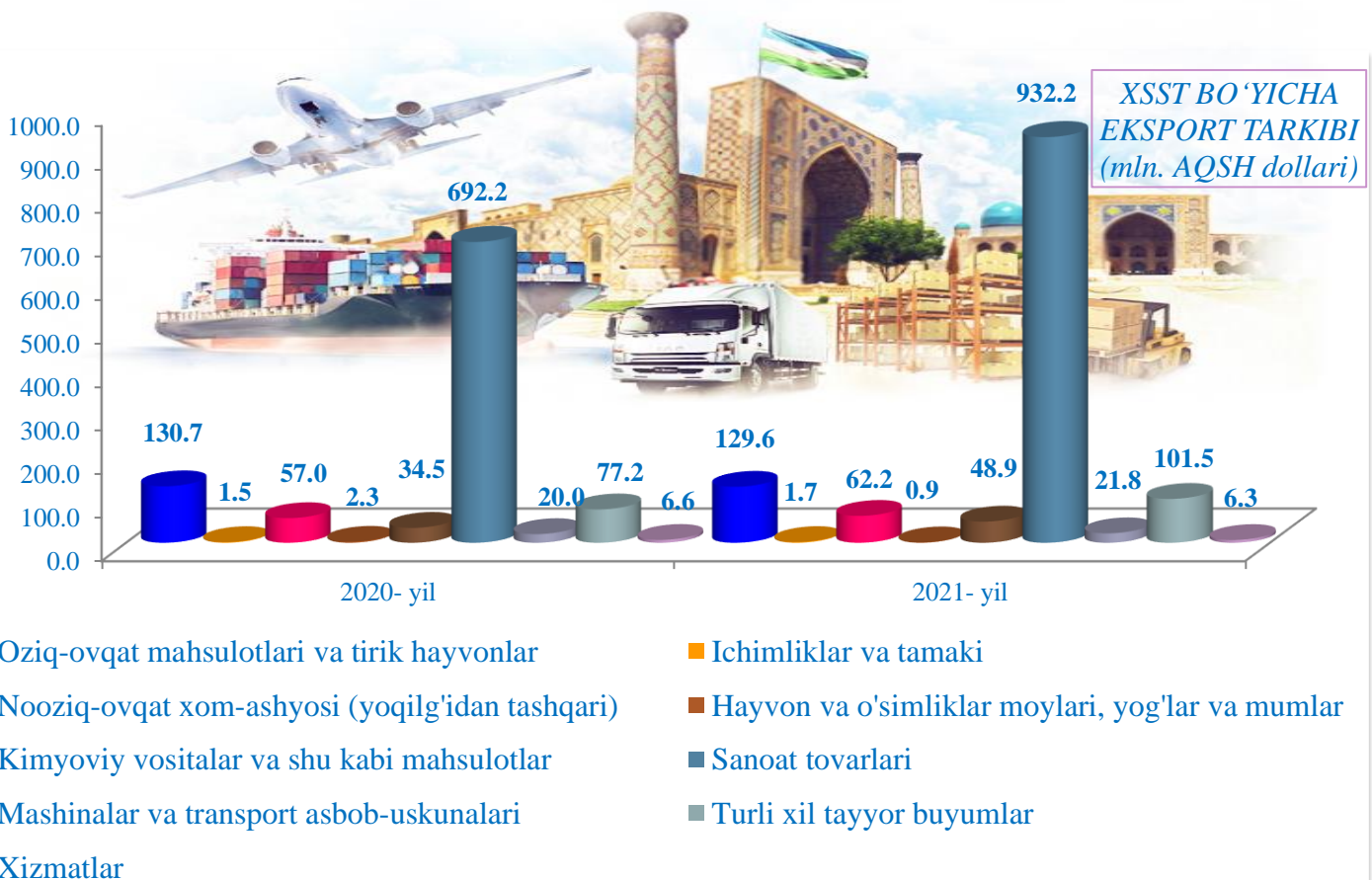

TOSHKENT VILOYATINING EKSPORTI (2021- yil yanvar-avgust)

Hozirga kunda davlat tomonidan eksportyorlarni qo‘llab-quvvatlash va eksportbop mahsulotlarni yaratishda imtiyozlar hamda iqtisodiy ko‘mak berilmoqda.

2021-yil yanvar-avgust oylari yakuni bilan 1305,1 mln. AQSh dollari qiymatdagi (2020- yilning shu davriga nisbatan 127,7 %) tovar va xizmatlar eksport qilindi. Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,5 %ni tashkil etib, bular asosan sanoat tovarlari (71,4 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (9,9 %), turli xil tayyor buyumlar (7,8 %), nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg‘idan tashqari) (4,8 %), kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar (3,7 %), shuningdek, mashina va transport asbob-uskunalari (1,7 %) guruhlariga to‘g‘ri kelmoqda.

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLAR KESIMIDA XSST BO‘YICHA EKSPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-avgust)

Tarkibi	Mln. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami eksport	1305,1	433,0	872,1	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	129,6	75,1	54,5	9,9	17,3	6,3
Ichimliklar va tamaki	1,7	1,6	0,1	0,1	0,4	0,01
Nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg‘idan tashqari)	62,2	38,9	23,3	4,8	9,0	2,7
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	0,9	0,1	0,8	0,1	0,01	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	48,9	33,2	15,7	3,7	7,7	1,8
Sanoat tovarlari	932,2	173,3	758,9	71,4	40,0	87,0
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	21,8	11,9	9,9	1,7	2,8	1,1
Turli xil tayyor buyumlar	101,5	98,0	3,5	7,8	22,6	0,4
Xizmatlar	6,3	0,9	5,4	0,5	0,2	0,6

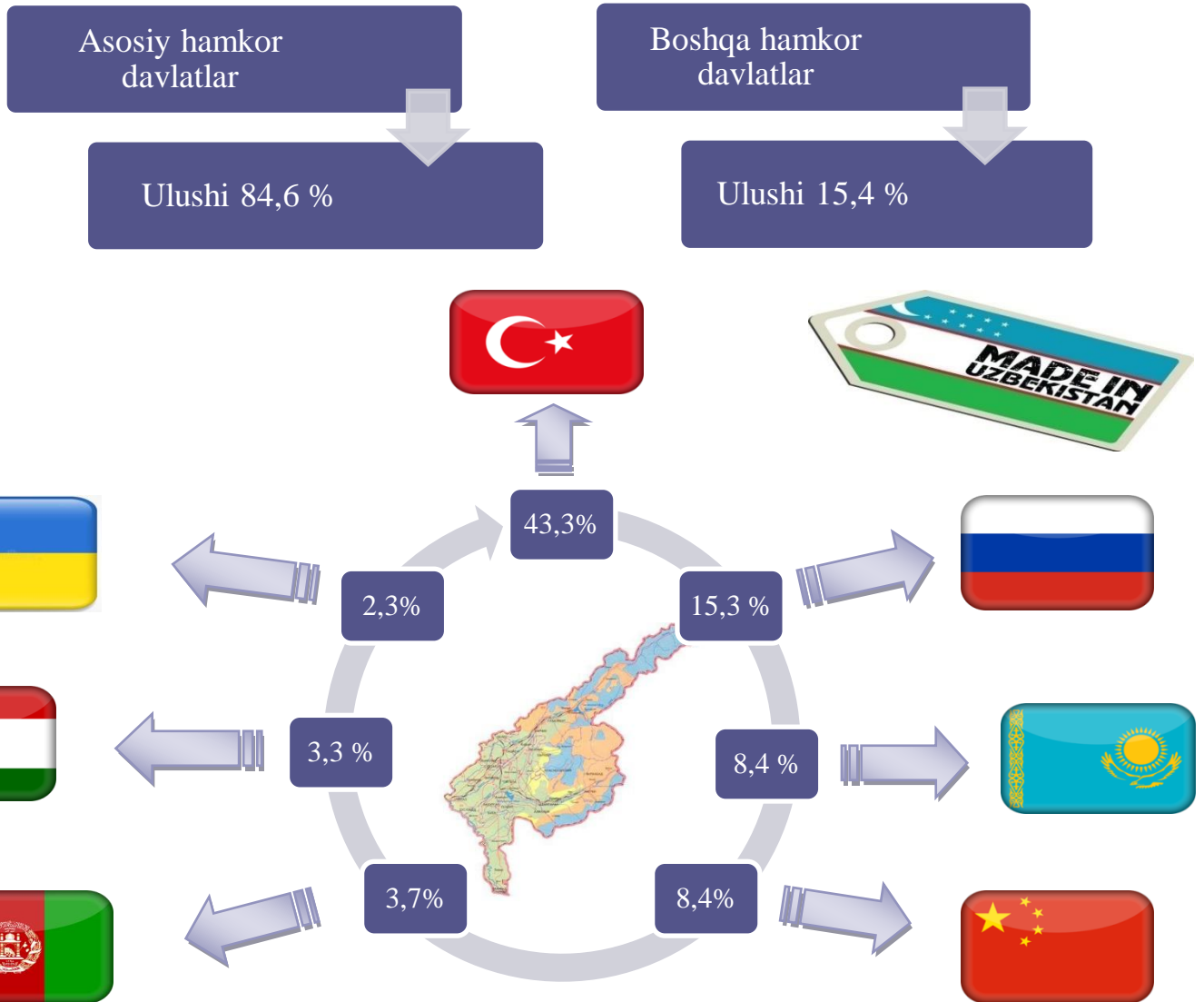
MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTINING O‘SISH SUR‘ATLARI (2021- yil yanvar-avgust)

2021-yilning yanvar-avgust oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko‘rsatmoqdaki, 2020- yilning mos davriga nisbatan, hayvon va o‘simliklar moylari, yog‘lar va mumlar, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar, kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar hamda turli xil tayyor buyumlarda o‘shish kuzatildi.

Tarkibi	2020- yilning shu davriga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	127,7	115,3	134,9
shu jumladan:			
oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	99,2	80,1	147,2
Ichimliklar va tamaki	119,3	132,2	35,3
Nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg‘idan tashqari)	109,1	141,0	79,2
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	41,1	29,9	42,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar	141,6	126,1	191,7
Sanoat tovarlari	134,7	123,7	137,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	109,2	110,6	107,5
Turli xil tayyor buyumlar	131,1	130,8	140,4
Xizmatlar	96,4	105,6	95,1

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2021- yil yanvar-avgust)

Shulardan 7 ta eng yirik bo'lgan Turkiya, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Xitoy, Afg'oniston, Tojikiston va Ukraina hamkor davlatlaridan jami eksport hajmi 1104,4 mln. AQSh dollariga teng bo'lib, bu umumiy eksport hajmining 84,6 %ini tashkil qiladi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismidan biri bo'lgan 90,0 mln. dollar qiymatga ega 163,8 ming tonnadan ziyod qishloq xo'jaligi va bog'dorchilik mahsulotlari eksport qilingan. Bu 2020- yilning shu davriga nisbatan qiymatda – 5,8 %ga kamaygan, naturada – 6,0 %ga kamaygan, Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 51,7 mln. AQSh dollariga teng 111,4 ming tonnadan ortiq sabzavot (qiymatda 23,0 %ga o'sgan), shuningdek, 27,1 mln. AQSh dollari qiymatidagi 34,5 ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi (qiymatda o'zgarish sur'ati 68,0 %ga teng).

2021- yil yanvar-avgust, mln. AQSh dollari

Meva va rezavorlar
34,5 ming tonna
27,1 mln. AQSH dollari

Uzum
7,8 ming tonna
6,4 mln. AQSH dollari

Yeryong'oqlar
2,4 ming tonna
2,8 mln. AQSH dollari

Sabzavotlar
111,4 ming tonna
51,7 mln. AQSH dollari

Mamlakatimizda eksport qilinayotgan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilik mahsulotlar sifati va hajmi yanada ortib bormoqda. Jumladan, 2021- yilning yanvar-avgust oylarida meva-sabzavotlarning eksport hajmi 78,8 mln. AQSH dollariga teng bo'lib, jami eksport hajmining 6,1 %ini tashkil qiladi.

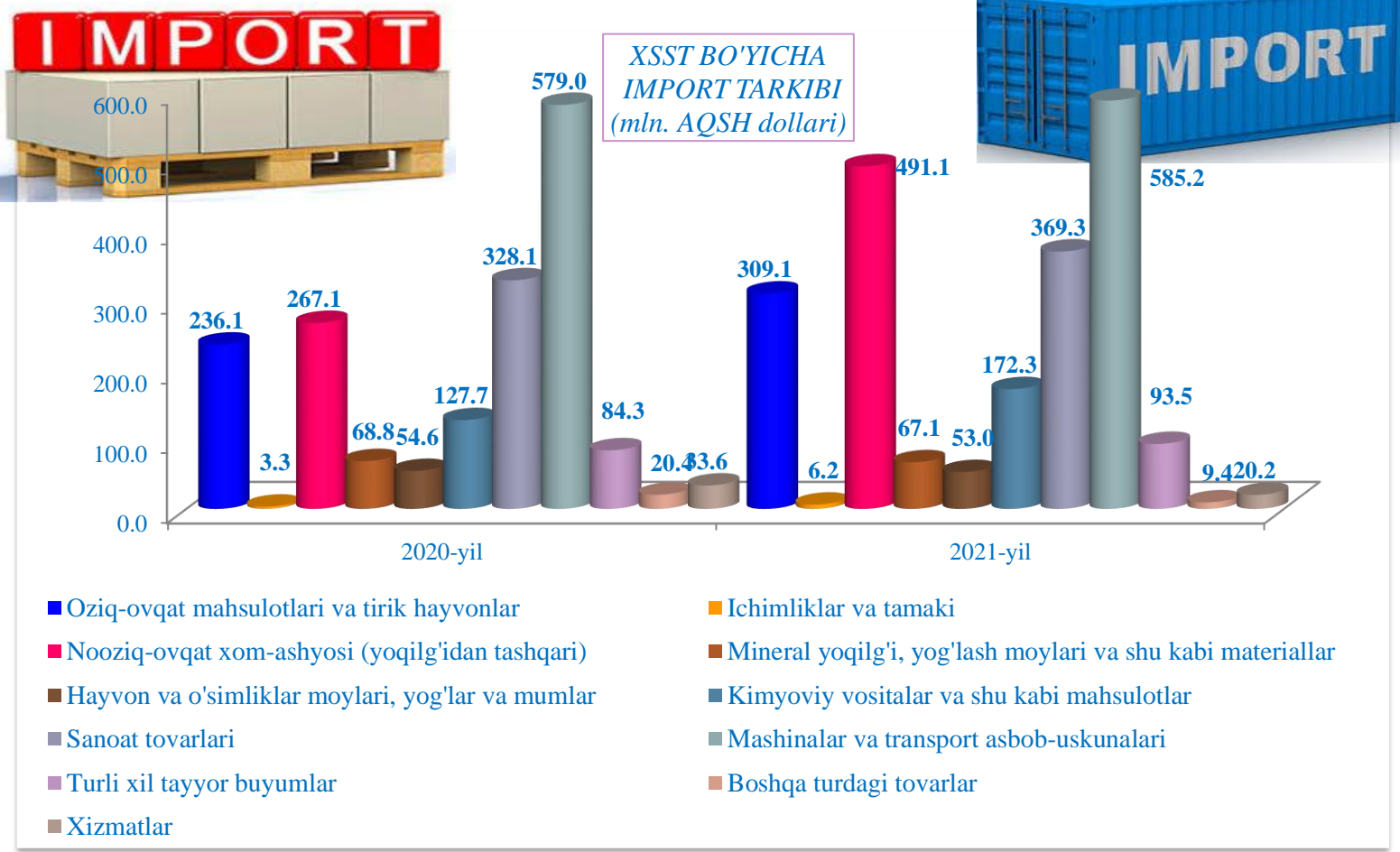

TOSHKENT VILOYATINING IMPORTI (2021- yil yanvar-avgust)

Mamlakatimizda faoliyat yuritmayotgan korxonalar va tashkilotlar holati o'rganilib, xususan ishlab chiqarish korxonalariga import o'rnini bosuvchi mahsulotlarni ishlab chiqarishda davlatimiz tomonidan moddiy va moliyaviy yordamlar berilmoqda.

Joriy yilning yanvar-avgust oylari mobaynida import hajmi 2176,4 mln. AQSh dollari (2020- yilning shu davriga nisbatan o'zgarish sur'ati 120,7 %) tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunalar (26,9 %), sanoat tovarlari (17,0 %), nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg'idan tashqari) (22,6 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (14,2 %) hamda kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar (7,9 %) hisobiga to'g'ri keldi.

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLAR KESIMIDA XSST BO‘YICHA IMPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-avgust)

Tarkibi	mln. AQSh dollari			umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami import	2176,4	1220,1	956,3	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	309,1	135,7	173,4	14,2	11,1	18,1
Ichimliklar va tamaki	6,2	5,8	0,4	0,3	0,5	0,1
Nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg‘idan tashqari)	491,1	472,6	18,5	22,6	38,7	1,9
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shu kabi materiallar	67,1	66,0	1,1	3,1	5,4	0,1
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	53,0	47,8	5,2	2,4	3,9	0,6
Kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar	172,3	52,8	119,5	7,9	4,3	12,5
Sanoat tovarlari	369,3	256,1	113,2	17,0	21,0	11,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	585,2	159,1	426,1	26,9	13,0	44,6
Turli xil tayyor buyumlar	93,5	17,6	75,9	4,3	1,4	7,9
Boshqa tovarlar	9,4	3,9	5,5	0,4	0,5	0,6
Xizmatlar	20,2	2,7	17,5	0,9	0,2	1,8

Importning eng katta ulushi, nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg‘idan tashqari) (38,7 %), sanoat tovarlari (21,0 %) MDH mamlakatlariga to‘g‘ri kelsa, boshqa xorijiy mamlakatlardan esa eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunalari (44,6 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (18,1 %) hissasiga to‘g‘ri keladi.

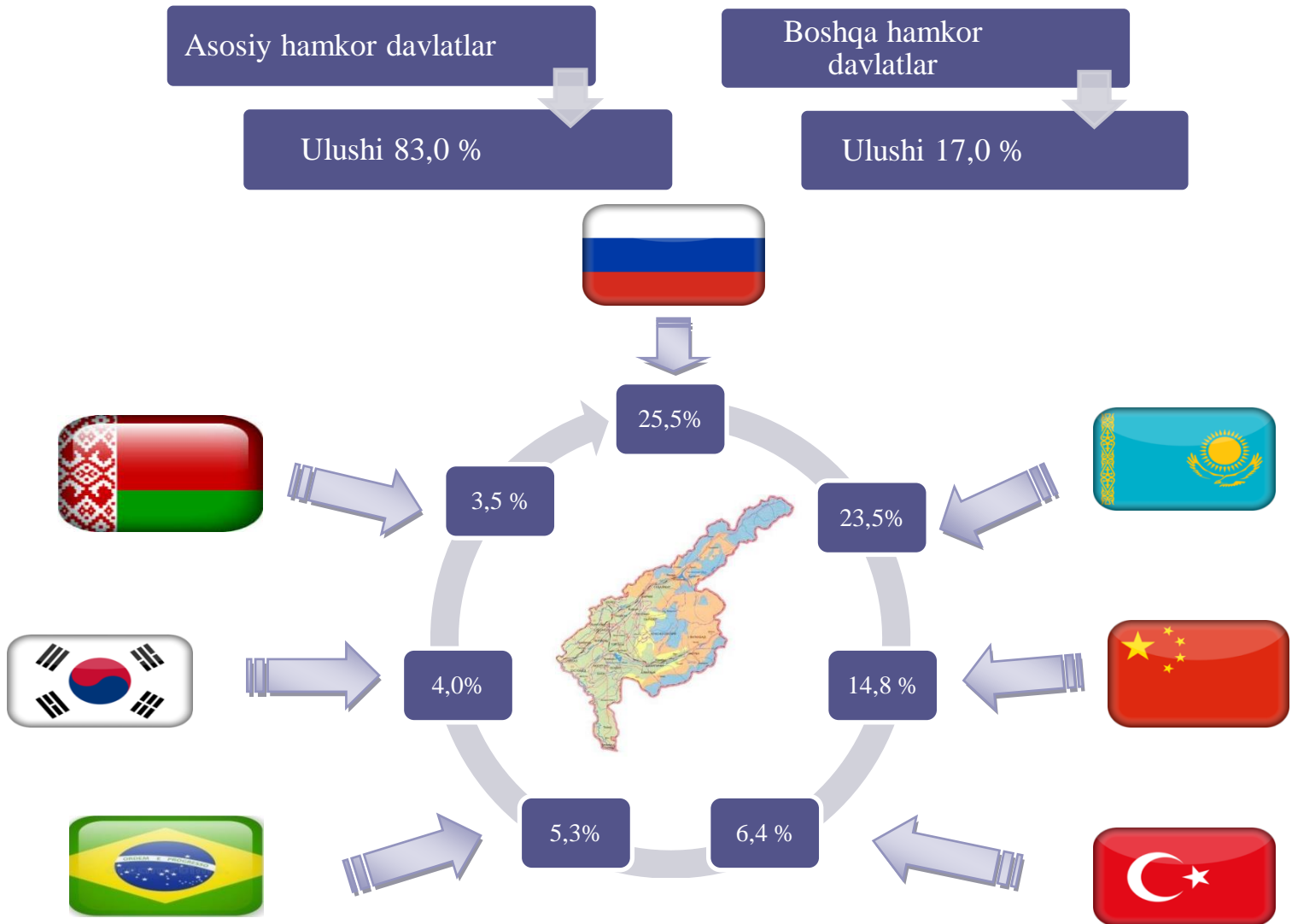
MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTINING O'ZGARISH SUR'ATLARI (2021- yil yanvar-avgust, % hisobida)

Tarkibi	2020- yilning shu davriga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	120,7	130,8	109,9
shujumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	131,0	72,3	3,6 m.
Ichimliklar va tamaki	187,1	194,7	112,6
Nooziq-ovqat xom-ashyosi (yoqilg'idan tashqari)	183,9	2,0 m.	58,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shu kabi materiallar	97,5	96,7	188,3
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	97,2	115,3	40,1
Kimyoviy vositalar va shu kabi mahsulotlar	135,0	150,6	129,0
Sanoat tovarlari	112,6	120,9	97,4
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	101,1	136,1	92,2
Turli xil tayyor buyumlar	110,9	117,2	109,5
Boshqa tovarlar	45,7	48,1	44,1
Xizmatlar	60,0	27,5	73,4

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2021- yil yanvar-avgust)

Shulardan 7 ta eng yirik bo'lgan Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Xitoy, Turkiya, Braziliya, Koreya Respublikasi va Belarus hamkor davlatlaridan jami import hajmi 1806,5 mln. AQSh dollariga teng bo'lib, bu umumiy import hajmining 83,0 %ini tashkil qiladi.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo'limi**
Tel.:(71) 202-86-59